

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 15 · 7. november
Sesjonen 2019–2020

Møte torsdag den 7. november 2019 kl. 10.
Votering kl. 14

President: Tone Wilhelmsen Trøen

Dagsorden (nr. 15):

1. Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i skatteloven og merverdiavgiftsloven (lovfesting av en generell omgåelsesregel) (Innst. 24 L (2019–2020), jf. Prop. 98 L (2018–2019))
2. Innstilling fra finanskomiteen om Samtykke til å sette i kraft en protokoll til endring av skatteavtalen mellom Norge og Sveits (Innst. 26 S (2019–2020), jf. Prop. 138 S (2018–2019))
3. Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sigbjørn Gjelsvik, Geir Pollestad og Per Olaf Lundteigen om å styrke kontanternes stilling (Innst. 25 L (2019–2020), jf. Dokument 8:147 L (2018–2019))
4. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn m.m. (ny pensjonsordning) (Innst. 22 L (2019–2020), jf. Prop. 118 L (2018–2019))
5. Referat

Presidenten: Representanten Solfrid Lerbrekk vil fremsette et representantforslag.

Solfrid Lerbrekk (SV) [10:00:24]: Eg har gleda av å setja fram eit representantforslag på vegner av representantane Audun Lysbakken, Karin Andersen, Solveig Skaugvoll Foss og meg sjølv om omgåande innføring av vidare rett til pleiepengar i perioden etter barnets død.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:00:55]

Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i skatteloven og merverdiavgiftsloven (lovfesting av en generell omgåelsesregel) (Innst. 24 L (2019–2020), jf. Prop. 98 L (2018–2019))

Vetle Wang Soleim (H) [10:01:26] (ordfører for saken): Stortinget behandler i dag en proposisjon der man lovfester en generell omgåelsesregel i skatteloven og merverdiavgiftsloven. Jeg vil takke komiteen for samarbeidet i denne saken, og jeg vil også takke de mange aktørene som har kommet med innspill til komiteens arbeid. Det var også grunnen til at finanskomiteen

ønsket å bruke noe mer tid på behandlingen av proposisjonen.

Dette er en komplisert og juridisk teknisk sak, men det er også mye politikk i den. Proposisjonen bygger på en offentlig utredning levert i 2016. I innstillingen til Stortinget mener finanskomiteen at det skal vedtas en lovfestet omgåelsesregel som hittil har vært bygd på rettspraksis. At bestemmelsene som vedtas, er av generell art, er viktig for å kunne ta høyde for nye omgåelsesmetoder som vi hittil ikke kjenner til. Lovgivers forarbeider til denne regelen vil derfor være en viktig veiledning for domstolens forståelse av Stortingets vilje.

Jeg vil nå gå kort gjennom deler av komiteens innstilling. Under behandlingen av saken ble det reist spørsmål rundt hvorvidt den rettspraksisen som er etablert gjennom Retstidende 2014 side 227, den såkalte ConocoPhillips-dommen, eller Tangen-dommen, fortsatt skal være gjeldende rett etter vedtakelsen av ny § 13-2 i skatteloven. Komiteen slår fast i sin innstilling at rettstilstanden for denne typen transaksjoner ikke vil bli endret av dette lovvedtaket.

Videre er det drøftet en problemstilling knyttet til hvorvidt det at lovgiver eller myndigheter har uttalt eller nevnt tenkte omgåelsesmåter, men ikke motsvart disse tenkte omgåelsene med særregler som forbyr disse spesielt, skal være til statens ugunst i en domstolsbehandling. Til dette slår komiteen i dag klart fast følgende prinsipp: Det at en lovgiver kjenner til eller har nevnt en mulig omgåelse uten å følge opp med særregler, skal ikke telle til statens ugunst i en domstolsbehandling. Et eksempel jeg er sikker på at vi kommer til å høre mer om, er hvordan f.eks. kryptovaluta slår inn i dette med å unndra skatt. Dette må Stortinget som lovgiver kunne både diskutere og adressere uten at man umiddelbart må følge opp med lovarbeid.

Videre: Komiteen legger til grunn i sin innstilling at den foreslåtte § 13-2 femte ledd kun skal benyttes når det ikke er grunnlag for å rekarakterisere rettsforholdet på andre måter. Det kan være tilfeller der skattyteren ikke har hatt noen nærliggende mulighet til å gjennomføre en rekarakterisert disposisjon, eller det ikke er mulig å forestille seg noen alternativ disposisjon overhodet. Det er i slike, antakeligvis få, tilfeller denne bestemmelsen er tenkt benyttet. Likevel er det viktig at loven er effektiv overfor nye og ukjente omgåelsestilfeller, og fra et slikt perspektiv er det nødvendig å ha alternativer til rekarakterisering for å fastsette riktig skattegrunnlag.

Lovforslaget omhandler også en lovfesting av en generell omgåelsesregel for merverdiavgiftsområdet. Komiteen har til dette fått mange innspill fra ulike instanser.

I proposisjonen legges det opp til at en lovfesting på dette området ikke skal medføre noen endret rettsan-

vendelse eller hindre rettsutviklingen på området. Utgangspunktet for domstolene skal fortsatt være en tolkning av bestemmelsene i merverdiavgiftsloven, men også på dette området kan det oppstå uakseptable omgåelser som ikke kan motvirkes ved en formålsoverorientert tolkning. Lovfestingen vil klargjøre vilkårene for og virkningene av en omgåelse av merverdiavgift.

Komiteen finner ingen grunn til å nedfelle et generelt prinsipp om at terskelen for bruk av omgåelse på de to områdene skal være lik eller ha bestemte avvik.

Til slutt: De skattyterne som er usikre på hvorvidt en disposisjon vil kunne bli utfordret av skattemyndighetene, kan be om bindende forhåndsuttalelser. Denne ordningen sikrer forutsigbarhet for skattyterne, og komiteen mener at dette er et godt verktøy. Komiteen legger da også til grunn at regjeringen sørger for at slike forespørsler behandles så raskt det lar seg gjøre av skattemyndighetene.

Det er også derfor bra at regjeringen i neste års statsbudsjett foreslår å styrke skatteklagenemnda med 8 mill. kr for å styrke bemanningen og få ned saksbehandlingstiden.

Avslutningsvis: Det er en skrivefeil i punkt 2.4 tredje avsnitt i innstillingen, der ordet «om» har forekommet en gang for mye.

Jeg vil også varsle at regjeringspartiene vil stemme imot forslag nr. 1, fra Senterpartiet.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [10:06:55]: Denne saken vi behandler her, er en viktig sak. Det er en krevende sak. Jeg vil takke saksordføreren både for å ha gjort et grundig arbeid, og for å ha lagt til rette for at vi i komiteen skulle bruke god tid på saken. Nettopp det illustrerer litt av poenget – at man skal få en lovfestet omgåelsesregel – at man gjennom prosessen får avklart både hva som er gjeldende rettstilstand og hva som er Stortingets vilje i de ulike aspektene som blir tatt opp her. Det skal være tydelig for norske borgere, for norske virksomheter og for andre som er berørt av norsk lov, hva som er gjeldende lov, og hvordan den skal praktiseres. Vi har sett i andre saker hvor viktig det er at man nettopp har tydelighet rundt det. Derfor er det viktig at man ikke som tidligere bare har en ulovfestet omgåelsesregel, men at man nå faktisk har en proposisjon fra regjeringen å legge til grunn. Man har en innstilling, finanskomiteens behandling og ytterligere korrespondanse med departementet i spørsmål det var behov for å avklare nærmere. Så har man til slutt en debatt, behandling i salen her og vedtak i saken. Det mener jeg er med på å styrke norsk lov, noe som også gjør det enklere for dem som blir berørt av norsk lov, å vite hva man faktisk har å forholde seg til.

Senterpartiet er generelt positiv til at man skal ha en generell omgåelsesregel lovfestet, og at man skal senke terskelen, som blir lagt til grunn her. Samtidig er det viktig i forbindelse med de ulike måtene som denne terskelen blir senket på, at man har et bevisst forhold til hva slags konsekvenser det kan få i ulike sammenhenger. Man har fått noen høringsuttalelser fra ulike instanser, som problematiserer og mener at man ikke har gått godt nok inn og vurdert hva slags konsekvenser dette kan få f.eks. når det gjelder skattlegging og forhold mellom norske og utenlandske selskap.

Senterpartiet støtter det som ligger til grunn i proposisjonen for de vedtak som blir gjort. Vi mener det er en svakhet at man ikke i større grad faktisk går inn og gjør nøye vurderinger av hvordan ulike forslag står seg i forhold til norske interesser. Det som jo overrasker oss litt, er at flertallet ikke kan være med på vårt forslag, som er helt generelt utformet om at når man i framtidige saker skal gjøre en vurdering, er det utrolig viktig å gjøre vurderinger av hvordan ulike lover, ulike regler, som skal vedtas i denne salen, slår ut for norske interesser, for norske selskap som er i konkurranse med utenlandske selskap og mellom ulike selskap. Det er det som er kjernen i det forslaget, og jeg er litt overrasket over at man ikke kan være villig til å vurdere det.

Til slutt: Saksordføreren var også inne på skatteklagenemnda, og at det i årets budsjett ligger en styrking av skatteklagenemnda. Det skulle virkelig bare mangle. Det er helt avgjørende at man har nødvendig kapasitet i skatteklagenemnda, slik at de som er usikre på om de har fått riktig skatt, og har klager knyttet til skatt, skal få behandlet sin sak, og at det skjer raskt. Dette har vært en utfordring over tid, som Senterpartiet har påpekt flere ganger før. Det er bare rett og rimelig at den skal styrkes. Man bør vie dette oppmerksomhet framover og ytterligere styrke skatteklagenemndas posisjon og kapasitet.

Jeg vil med dette ta opp det forslaget Senterpartiet har i innstillingen.

Presidenten: Representanten Sigbjørn Gjelsvik har tatt opp det forslaget han refererte til.

Solveig Skaugvoll Foss (SV) [10:12:03]: En stat må ha skatteinntekter uansett. Det betyr at når noen sniker seg unna betaling av skatten sin, må noen andre betale mer. Skatteomgåelse er derfor urettferdig og ærlig talt ganske provoserende. Det gleder meg nå at en samlet komité går inn for å lovfeste en generell omgåelsesregel. Det er et viktig skritt for å klargjøre loven mer og bekjempe skatteomgåelse.

Vi må likevel huske at formålet med denne lovfesting er at transaksjonene i større grad skal vurderes etter hvordan saken objektivt sett framstår på grunnlag av omstendighetene i saken. En sånn sak, hvor et selskap

sto i retten for skatteomgåelse, var i 2014, noe saksordføreren allerede har referert til som ConocoPhillips-saken eller Tangen-dommen. Saken ble avgjort i Høyesterett og gikk til slutt i ConocoPhillips' favør, selv om mange med rette var kritiske til dette.

På en ellers gledens dag – hvor skatteomgåelsesreglene lovfestes – er det et skår i gleden at Stortinget legger til rette for å videreføre praksisen fra den dommen, som jo ble sterkt kritisert.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1.

Sak nr. 2 [10:14:01]

Innstilling fra finanskomiteen om Samtykke til å sette i kraft en protokoll til endring av skatteavtalen mellom Norge og Sveits (Innst. 26 S (2019–2020), jf. Prop. 138 S (2018–2019))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 3 [10:14:21]

Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sigbjørn Gjelsvik, Geir Pollestad og Per Olaf Lundteigen om å styrke kontantenes stilling (Innst. 25 L (2019–2020), jf. Dokument 8:147 L (2018–2019))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Vetle Wang Soleim (H) [10:15:09] (ordfører for saken): Bakgrunnen for denne saken er et representantforslag fra Senterpartiet om kontantenes stilling i samfunnet, og jeg vil takke komiteen for samarbeidet.

Kontantene har en viktig rolle i samfunnet, og forbrukerne bør kunne betale med kontanter i de situasjonene hvor vi har en berettiget forventning om det, og der det er hensiktsmessig. Regjeringen har varslet at de vil utrede en eventuell lovendring i finansavtaleloven som styrker eller presiserer kontant betaling, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Flertallet mener derfor at intensjonen med dette lovforslaget er ivaretatt i den jobben regjeringen allerede har varslet, og vil derfor ikke støtte forslaget.

Hvor langt retten til kontant betaling bør gå, og hvordan disse grensene skal trekkes, bør etter vårt syn vurderes grundig og i sammenheng med de mange områdene hvor det gjøres betalinger i dag. For eksempel er det ikke anledning til kontant betaling i nettbutikker eller når man leier en elsparkesykkel rett utenfor Stortinget. Satt på spissen: Det å sette opp betalingsautomater på Voi og Lime er neppe en framtidrettet løsning.

Som pekt på i komiteens innstilling blir kontanter mindre og mindre benyttet i dagens samfunn. Sømløse digitale betalingsmåter via mobil eller bankkort har ført til forenkling for både bedrifter og kunder. I 2015 rapporterte Norges Bank at sedler og mynt i omløp summerte seg til en verdi av litt over 50 mrd. kr. I 2018 var verdien på rundt 45 mrd. kr. Pilene pekte nedover for bruk av kontanter i Norge i takt med den digitale utviklingen.

Jeg vil avslutningsvis vise til arbeidet Norges Bank gjør rundt dette med en digital sentralbankvaluta. Jeg mener at dette arbeidet er viktig og bør prioriteres i fortsettelsen.

Ingrid Heggø (A) [10:17:16]: Denne saka omhandler eit forslag til lovendring i finansavtalelova om forbrukarane sin rett til å betala med kontantar. Utgangspunktet bør framleis vera at forbrukarane skal ha rett til å betala med kontantar, og det kan vera behov for å styrkja eller presisera denne retten i visse situasjonar.

Samtidig kan ikkje retten til å gjera opp med kontantar gjelda utan unntak. For eksempel er det lite praktisk med kontantoppgjer ved netthandel. Kor langt retten til å gjera opp med kontantar bør gå, og eventuelt kva presiseringar som bør gjelda, er det derfor behov for å sjå nærmare på. Det er sett i gang eit arbeid med dette.

Kontantane har ei viktig rolle i samfunnet. Forbrukarane bør betala med kontantar i dei situasjonar der ein har ei rettkomen forventning til det, og der det er hensiktsmessig. Mange eldre, f.eks., føretrekkjer kontantar, og også mange turistar forventar å kunna betala med kontantar i landet vårt. Både tradisjon, personvern og sikkerheitsutfordringar i ny teknologi kan vera argument for stadig bruk av kontantar framover, samtidig som fleire omsyn talar i motsett retning. Arbeidarpartiet meiner difor at forslagsstillarane ikkje tek omsyn til alle dilemma og for- og motargument som kontantbruk i dagens samfunn reiser. Bruken av kontantar har gått ned relativt til BNP og konsum, men representerer framleis ein relativt stor del av omsetjing og talet på transaksjonar.

Kontantbruk i dagens samfunn reiser mange problemstillingar og avvegingar, bl.a. mellom omsynet til næringslivet og til forbrukarar, som eg var inne på. Organisasjonar som LO og NHO har peika på utfordringar

knytte til kontantar og svart arbeid, og sikkerheita for tilsette i f.eks. reiseliv og varehandel må også varetakast.

Det er veldig bra at ein samla komité viser til Norges Banks utgreiing om digitale sentralbankpengar. Det er eit viktig og nødvendig arbeid som må prioriterast framover.

Eg tek hermed opp framlegget som Arbeidarpartiet er ein del av.

Presidenten: Representanten Ingrid Heggø har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Sivert Bjørnstad (FrP) [10:19:55]: Jeg og Fremskrittspartiet deler Senterpartiets engasjement for at det skal være mulig å benytte kontanter også i framtiden. Kontanter har definitivt en viktig plass i samfunnet i dag, selv om bruken av kontanter har gått ned de siste årene. Samtidig har bruken av elektroniske kontopenger gått opp.

Kontanter har en lang historie i Norge, og fordelene med kontanter er i stor grad de samme i dag som da pengesystemet slo rot. De gir umiddelbart og endelig oppgjør uten å være avhengig av tredjepart eller elektroniske systemer, og de er enkle å bruke for alle. I tillegg bidrar valgfrihet mellom kontanter og kontopenger til å opprettholde en konkurranse mellom disse og gir forbrukeren valgfrihet til å velge det som samlet sett gir best resultat for ham eller henne.

Der vi kanskje er uenige med forslagsstillerne og deres merknader, er at det virker som de tror det er stor-samfunnet som på en eller annen måte har bestemt at bruken av kontanter skal gå ned, at det er en politisk villet handling at kontanter skal tape terreng. Det er ikke riktig. Det er samfunnsutviklingen som har ført til at kontanter brukes mindre og kontopenger mer, og det er en utvikling som først og fremst må betraktes som et gode. For de aller fleste er det definitivt enklere å bruke debet- eller kredittkortet, men det skal selvfølgelig ikke gå på bekostning av dem som ønsker å bruke kontanter. Som jeg var inne på, er det også på dette området viktig med konkurranse og ikke minst valgfrihet for den enkelte forbruker.

Jeg opplever at flere og flere kontakter meg, og helt sikkert også andre politikere, med opplysninger om at de ikke får brukt kontanter til ulike typer oppgjør. Det er ikke akseptabelt. Kontanter er et tvungent betalingsmiddel og skal også være det i framtiden. Det er ikke frivillig om man ønsker å ta imot kontanter eller ikke. Jeg vil oppfordre alle dem som møter denne problemstillingen, til å kontakte Forbrukertilsynet. Jo flere som gjør det, jo mer sannsynlig er det at dette blir tatt tak i.

Avslutningsvis vil jeg si at jeg deler justisministerens vurdering i sitt svar til komiteen om at dette er en problemstilling som fortjener en grundigere prosess enn et

representantforslag. Jeg håper derfor at regjeringen kjapt setter i gang med det arbeidet.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [10:22:43]: Senterpartiets forslag om kontanter, om å styrke folks mulighet til å få betalt med kontanter, og at det også skal ha konsekvenser hvis en ikke legger til rette for at folk skal ha mulighet til å betale med kontanter, er et særs viktig forslag.

Selv om kontanter er et tvungent betalingsmiddel i Norge, opplever stadig flere folk at de ikke får gjort opp med kontanter – at det blir vanskeligere for dem å gjøre opp med kontanter. En ser hoteller som markedsfører seg som kontantfrie, en ser restauranter, og en ser andre bedrifter. Det seneste er Vy. Denne uken kom det et oppslag i avisen Telen i Telemark om besteforeldre som måtte kjøre seks mil til barnebarnet sitt, som hadde penger til å betale for en bussbillett, men som ikke fikk gå på bussen og betale, fordi en nektet å ta imot kontanter.

Dette griper inn i folks hverdag i Norge hver eneste dag. Regjeringen har hatt rikelig med muligheter til å komme med egne forslag, men har trenert og skjøvet det ut i tid. Når Senterpartiet har tatt opp dette, gang etter gang, har en sagt at dette må vi vurdere nærmere, dette må vi komme tilbake til. Da Senterpartiet foreslo dette parallelt med behandling av finansmarkedsmeldingen i vår, var tilbakemeldingen fra flertallet i finanskomiteen at dette er et interessant forslag, dette må vi bruke litt mer tid på i komiteen. Og når man da går inn i forslaget i komitébehandlingen, sier en at nei, vi skal ikke gå inn i forslaget likevel, dette må vi skyve ytterligere ut i tid – til en ny prosess, til etter den nye finansavtaleloven, som tar vinter og vår og stadig blir forskjøvet.

Imens opplever folk i hverdagen at de ikke får ivarettatt sine behov. Selvsagt er det mange som bruker elektroniske betalingsløsninger i sin hverdag, men vi må ha et samfunn som er tilrettelagt for alle, både med den valgfriheten som kontanter gir, og med den beredskapen som kontanter gir. Når Vipps er nede på 17. mai, når nettbanker er nede, når andre elektroniske betalings-systemer ikke er til å stole på i mange situasjoner, føler mange en trygghet i kontanter. Den tryggheten er det viktig at vi må styrke, og det må få konsekvenser når en ikke følger opp.

Jeg vil innstendig be Stortinget om å handle nå – ikke utsette det nok en gang, til nye prosesser, nye utredninger. Vårt forslag gir også rom for fleksibilitet til å finne praktiske løsninger, men vi må styrke folks mulighet til å kunne betale med kontanter. En har ventet lenge nok nå.

Jeg tar opp forslaget fra Senterpartiet.

Presidenten: Representanten Sigbjørn Gjelsvik har tatt opp det forslaget han refererte til.

Solveig Skaugvoll Foss (SV) [10:26:10]: Tidene forandrer seg. Det er ikke noe galt i det. Nå er vi veldig mange som nesten aldri bruker kontanter. For mitt eget vedkommende tenker jeg sjelden over hvilken form pengene kommer i. Det jeg er opptatt av, er at de fordeles bedre mellom folk, så vi får mindre forskjeller i makt og rikdom. Dette representantforslaget tar ikke tak i akkurat det, men jeg er likevel glad for at det kommer opp, og jeg vil takke Senterpartiets forslagsstillere for det.

Vi bruker stadig mindre kontanter. På 1960-tallet var 20 pst. av pengeforsyningen sedler og mynter, og nå er tallet nede på 2 pst. Mange av oss har en hverdag der det er klart mest praktisk å betale på andre måter enn med kontanter. Likevel er kontanter, sånn vi kjenner dem i dagens form, viktige. I representantforslaget står det at det fører til praktiske problemer når butikker og andre ikke tar imot kontanter som betalingsmiddel. Ofte tenker vi at det er en gruppe, som små barn og eldre, som har behov for å bruke kontanter, men både små barn og eldre blir stadig mer digitalt kompetente, så disse praktiske problemene er ikke hovedårsaken til at vi må beholde kontanter.

Kontantenes fremste styrke er heller ikke at de er fysiske, som dagens praktiske mynter og sedler. Det som er viktig med kontanter, er at de har særskilte egenskaper som kontopengene mangler. De er et tvungent betalingsmiddel som vi alltid har rett til å bruke, uten at butikken eller andre selgere kan nekte oss det. De lar deg også betale på en måte som er anonym og ikke sporbar, og det at det finnes fysiske kontanter er viktig av beredskapshensyn, noe mange sentralbanker har understreket.

Men så kommer kanskje det aller viktigste med kontanter: Kontanter er produsert av det offentlige, ved Norges Bank. Det er en offentlig oppgave å produsere et trygt, risikofritt aktivum og betalingsmiddel til det norske folk, men i dag utgjør dette altså bare 2 pst. av pengemengden. Hvor kommer de resterende 98 pst. fra da? Det er digitale kontopenger, skapt av private banker. Dette forklarte visesentralbanksjef Jon Nicolaisen i sitt foredrag på Det Norske Videnskaps-Akademi i 2017:

«Så hvordan skaper bankene penger? Svaret på det spørsmålet er ganske overraskende for de fleste. Når du tar opp lån fra en bank, setter banken lånet inn på din konto. Innskuddet – pengene – blir skapt av banken idet lånet gis. Den henter ikke pengene fra en annen persons konto, eller fra et hvelv fylt med kontanter. Pengene banken låner deg, har den skapt selv – ut av ingenting.»

Og hva betyr det? Jo, det betyr at private banker i stadig større grad bestemmer hva nye penger i samfunnet brukes på, når de bestemmer hva de gir lån til. Og vi

vet jo at i dag er det stort sett bolig man gir lån til, som fører til økte boligpriser, økt gjeld og økt finansiell ustabilitet.

Jeg tar opp de forslagene som SV er en del av.

Presidenten: Da har representanten Skaugvoll Foss tatt opp de forslagene hun refererte til.

Statsråd Siv Jensen [10:29:51]: Kontanter som betalingsmiddel er noe mange er opptatt av, og jeg vil være helt tydelig på at regjeringen ikke har noen planer om å gjøre Norge kontantfritt. Jeg har stor forståelse for at noen ser behov for eller foretrekker å bruke kontanter. I en del situasjoner er det også enkelt å betale med kontanter. Et vel så tungtveiende argument er at kontanter kan være viktig for å sikre beredskapen og samfunnssikkerheten i Norge. Vi må ha løsninger som sikrer at vi kan skaffe nødvendige varer og tjenester selv der de vanlige betalingsløsningene ikke fungerer.

Det er mange argumenter for å sikre kontantenes stilling i Norge. Det er likevel slik at de fleste av oss plasserer pengene våre i banken, og at vi i stedet for å betale med kontanter gjerne betaler med plastkort, Vipps, giro e.l. Dette er billige betalingsløsninger og for mange av oss ofte enklere enn å bruke kontanter.

Retten til å betale med kontanter kan ikke gjelde helt uavgrenset, og vi må ikke hindre utviklingen av effektive handelsløsninger. Slik jeg ser det, bør vi forbrukere kunne betale for oss med kontanter der vi har en berettiget forventning om det, men vi kan heller ikke ha det slik i alle situasjoner der vi kjøper en vare eller en tjeneste. Handel over nett er et nærliggende eksempel.

Jeg slutter meg til intensjonen i representantforslaget om at vi må videreføre en rett for forbrukerne til å bruke kontanter, og at det kan være et behov for å styrke eller presisere denne retten. Reglene om kontantbetaling reiser imidlertid til dels kompliserte spørsmål om rekkevidden og det nærmere innholdet, og de ulike hensynene må vurderes nøye før vi kan ta stilling til hva som er den beste reguleringen. Regjeringen har varslet, bl.a. i årets finansmarkedsmedling, at vi vil ta tak i disse spørsmålene og se nærmere på reglene om retten til kontantbetaling etter arbeidet med ny finansavtalelov.

På bakgrunn av det slutter jeg meg til innstillingen fra komiteens flertall om ikke å vedta representantforslaget.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [10:32:07]: Jeg merket meg at statsråden sa at regjeringen ikke har noen ambisjon om at Norge skal bli kontantfritt. Det er bra. Problemet er at det er en rekke virksomheter i Norge som markedsfører seg med den ambisjonen. Det er også statlig

eide selskap som markedsfører seg med den ambisjonen. Det siste er Vy, som det har vært flere oppslag om den senere tiden. Og når representanten Bjørnstad sier at det ikke er akseptabelt hvis folk ikke kan få gjøre opp med kontanter, hva mener statsråden? Er det akseptabelt at tenåringer som har kontanter med seg til å gjøre opp for en bussbillett, ikke kan få bli med på bussen, men må vente på besteforeldre som er mange mil unna?

Statsråd Siv Jensen [10:33:02]: Jeg oppfatter av denne debatten at det er bred enighet, enstemmighet, i vurderingen av betydningen av kontanternes rolle i det norske samfunn. Det er et tvungent betalingsmiddel, og selvsagt har bedrifter, også statlige, et ansvar for å etterkomme de kravene som ligger i dette. Nå har justisministeren varslet at han i arbeidet med ny finansavtalelov vil gå grundig igjennom dette, for å sikre en god og forsvarlig avveining av de ulike hensynene som skal tas. Men regjeringen er helt tydelig på kontanternes betydning, kontanternes stilling, og har ingen planer om å gjøre endringer i det, snarere tvert imot vil vi legge forholdene bedre til rette, slik at alle som har behov for å bruke kontanter, får muligheten til det, der det er hensiktsmessig.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [10:33:52]: Nå spør jeg i første omgang hva som er dagens situasjon innenfor eksisterende lovverk. Kontanter er et tvungent betalingsmiddel i Norge. Samtidig er det en rekke bedrifter, både restauranter, hotellkjeder og offentlige eide bedrifter, som markedsfører seg som kontantfrie, som nekter sine kunder å gjøre opp med kontanter. Er det i tråd med gjeldende norsk lov? Og hva vil regjeringen gjøre for å ivareta folks mulighet til å betale med kontanter?

Statsråd Siv Jensen [10:34:28]: Jeg ser ikke noen grunn til at Senterpartiet skal være så indignert i denne saken, for vi er alle enige om betydningen av at bedrifter skal kunne legge til rette for å følge norsk lov, følge den praksisen som er, og anerkjenne at kontanter er et tvungent betalingsmiddel. Det betyr at man må ettergå dette på en grundig og skikkelig måte, som også justisministeren har varslet i sitt brev til Stortinget, og vi kommer til å følge dette opp i arbeidet med en ny finansavtalelov.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [10:34:57]: Jeg registrerer at jeg fortsatt ikke har fått svar på det spørsmålet som jeg stiller når det gjelder eksisterende norsk lov. Litt av problemet som vi nettopp tar opp i vårt forslag, er jo at eksisterende lov ikke fungerer godt nok, at det ikke får en konsekvens når bedrifter og andre aktører i det norske samfunnet ikke legger til rette for at folk skal kunne be-

tale med kontanter. Derfor haster det. Den nye finansavtaleloven har jo blitt skjøvet på flere ganger. Når er det egentlig den nye finansavtaleloven skal komme og en i statsrådets virkelighetsbilde ser at folks rett til å kunne betale med kontanter skal ivaretas? Vil det gå vinter og vår, og vil det være slik at kontanter i praksis blir avvirket som betalingsmiddel i Norge, mens en venter på at regjeringen skal samle seg til å legge fram en ny lov?

Statsråd Siv Jensen [10:35:53]: Igjen ber jeg Senterpartiet om å ordlegge seg litt mer presist. Det er ingen som somler med dette. Arbeidet med å utforme en ny finansavtalelov er i full gang. Jeg mener allikevel det ville vært helt uansvarlig bare å vedta dette gjennom et representantforslag, all den tid justisministeren har vært så tydelig på det behovet som er for å utrede og vurdere dette på en skikkelig måte. Dette trenger å rammes inn, dette trenger å avveies. Jeg er helt sikker på at de aller fleste er enig i at vi må gjøre dette på en ordentlig måte. Men samtidig er det veldig tydelig at kontanter er et tvungent betalingsmiddel, og at det skal legges til rette for at man skal ha muligheten til å betale med kontanter der hvor det er naturlig og egnet.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:36:47]: Det er viktig og godt å få avklart at regjeringa står helt klart på at vi ikke skal ha noe kontantfritt samfunn. Det er veldig godt å høre ikke minst ut fra et beredskaps- og samfunnshensyn. Det er altså rett og slett vanlig fornuft, det vi snakker om. Det er klokt.

Vi har en utvikling der kontantene blir presset vekk som betalingsmiddel i en rekke situasjoner, også innenfor offentlig eide bedrifter. Det som da er mitt spørsmål, er hvordan statsråden vurderer utviklingen så langt med tanke på det hun har sagt om at vi ikke skal ha noe kontantfritt samfunn, og at det er viktig av beredskaps- og samfunnshensyn at dette er et betalingsmiddel. Vil statsråden kunne svare ja på at det er viktig i den lovgjennomgangen som blir gjort, at en snur retningen, slik at en ikke går i retning av et kontantfritt samfunn, men tvert imot anerkjenner kontanternes rolle som betalingsmiddel overalt?

Statsråd Siv Jensen [10:37:52]: Jeg tror jeg har vært ganske tydelig på hva som er regjeringens syn når det gjelder kontanter, både fordi det er et tvungent betalingsmiddel, og fordi det er viktig i en beredskapssammenheng. Men denne utviklingen er jo ikke noe som norske myndigheter, verken storting eller regjering, har pålagt skal skje. Den skjer som følge av at forbrukerne endrer atferd. Det gjør det også mer utfordrende, for det er stadig færre som ønsker å bruke kontanter i mange ulike sammenhenger. Men det skal ikke være til hinder

for at vi må sikre kontanternes rolle i den situasjonen vi er. Det er litt vanskelig for norske myndigheter å hindre folk i å bruke elektroniske løsninger når det er i den retningen samfunnsutviklingen går. Men igjen: Vi er helt tydelige på at vi ikke har noen planer om å gjøre Norge kontantfritt, snarere tvert imot, fordi det også er viktig av hensyn til beredskapen vår.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:38:55]: For å være helt klar på det: Senterpartiet er sjølsagt for at man skal bruke elektroniske betalingsordninger. Det er ikke det vi snakker om. Vi er fullstendig klar over hva som er den teknologiske utviklingen, og vi er fullstendig klar over den enkeltes preferanse når det gjelder hvilken måte en vil betale på. Men det offentlige har jo ansvaret i dette dilemmaet som utvikler seg, for å komme med en klargjøring, slik at det blir en praksis at en kan bruke kontanter, noe som vil være helt nødvendig i den situasjonen som statsråden har beskrevet, nemlig i beredskaps- og samfunnsikkerhetssammenheng. Det er jo samfunnets, det er myndighetenes, det er regjeringas og Stortingets ansvar gjennom nødvendige lovendringer å sikre at det dilemmaet vi nå ser, blir minst mulig. Jeg forstår vel egentlig statsråden slik – jeg stiller spørsmålet på nytt – at hun nå ønsker å snu retningen, slik at det blir tydeligere fra regjeringas og Stortingets side at kontanter skal være godkjent betalingsmiddel i alle situasjoner.

Statsråd Siv Jensen [10:40:02]: Det er helt riktig at det er det offentliges ansvar hvordan dette lovreguleres. Det er nettopp det justisministeren nå har varslet i brev til komiteen, at man skal gå igjennom dette for å finne en hensiktsmessig måte å regulere dette på som svarer på den utviklingen vi ser i samfunnet, og samtidig ivaretar det overordnede behovet, nemlig kontanternes stilling i det norske samfunn.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.
Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3.

Sak nr. 4 [10:40:37]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn m.m. (ny pensjonsordning) (Innst. 22 L (2019–2020), jf. Prop. 118 L (2018–2019))

Presidenten: Etter ønske fra arbeids- og sosialkomiteen vil presidenten ordne debatten slik:

3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil tre replikker med svar etter inn-

legg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Helge André Njåstad (FrP) [10:41:18] (ordfører for saka): Noreg har historisk vore ein av dei leiande sjøfartsnasjonane i verda. I takt med denne utviklinga har òg velferdsordningar for sjøfolk vorte utvikla. I 1909 vart f.eks. Statens Sjømannsfond etablert, og ein brukte i starten rentene av dette fondet til pensjonar. I 1948 vart pensjonstrygda for sjømenn etablert, og denne lova har vorte endra ei rekkje gonger som følgje av tilpassingar til bl.a. endringar i folkerygda.

I dag behandlar Stortinget ei lovendring for ytterlegare å tilpassa ordninga til prinsippa i pensjonsreforma – og i tillegg eit anna poeng: Lova skiftar namn og blir kjønnsnøytral. Sjømenn blir i denne lova kalla arbeidstakarar til sjøs.

Den viktigaste endringa som blir føreslått, er at i ny lov blir oppteningstida endra frå dagens 12,5 år til 3 år. I tillegg blir uttaksalderen endra. Dagens hovudregel på 60 år blir no endra til ein nedre alder på 62 år, og øvre uttaksalder blir 70 år. Etter ny ordning kan uttak skje fleksibelt frå 62 år til 80 år, men minste utbetalingsperiode skal vera sju år.

Dagens system med to nivå, overordna og underordna, blir endra til ein lik proSENTSATS av bruttolønn. I tillegg blir fiskerirederi behandla likt med andre rederi når det gjeld innbetaling i ordninga.

Det har vore brei einigheit i komiteen, i ekspertutvalet som har jobba med utgreiinga, og blant høyringspartane om det aller meste i denne endringa. På eitt felt er det likevel litt ueinigheit, nemleg om ein skal ha opptening til 7,1 G eller 12 G for medlemene. Her landa opposisjonen og ei rekkje organisasjonar på 7,1 G, mens regjeringspartia og fleirtalet i ekspertutvalet vil ha 12 G og ein proSENTSATS på 6,3. Eg reknar med at opposisjonen vil forklara sitt syn, me landa på 12 G fordi dette sikrar den beste samanhengen mellom det ein betaler inn i ordninga, og det ein får ut av ordninga.

Det er òg føreslått ei overgangsordning som gjer at dei som er 50 år eller eldre når ordninga trer i kraft, følgjer dagens regelverk. Eit mindretal i komiteen vil gjera overgangsordninga endå meir fleksibel og valfri, men fleirtalet landa på å setja grensa på 50 år.

Eg vil takka komiteen for samarbeidet rundt arbeidet med ny pensjonsordning for arbeidstakarar til sjøs.

Lise Christoffersen (A) [10:44:11]: Først takk til saksordføreren for å ha redegjort greit for saken, som er overmoden. Både arbeidsgiver- og arbeidstakersida var tydelig på det da komiteen holdt høring. For arbeidstakersida handler det først og fremst om å få en pensjons-

ordning som oppleves som rettferdig. Sånn er det ikke i dag.

Som saksordføreren sa, er minstekravet til fartstid for å få pensjon hele 12,5 år, og det har ført til at mange ikke har fått pensjon selv om både arbeidstaker og arbeidsgiver har betalt inn til ordningen. Kravet til 12,5 års opptjening kombinert med kravet om 10 års fartstid etter fylte 40 år har gjort at det bare er 25 pst. av dem som betaler inn til ordningen, som ved pensjonsalder er kvalifisert til å motta pensjon.

Skal pensjonsordninger oppleves som rettferdige, krever det at det er et visst samsvar mellom det man betaler inn, og det man får ut. Nå rettes denne urettferdigheten opp ved at minstekravet til opptjeningsstid reduseres til tre år. Det er alle partiene enige om.

Men det er et par andre urettferdigheter som kan oppleves vel så store, som fortsatt vil bestå med regjeringa og stortingsflertallets forslag. Den første og viktigste gjelder selve opptjeningen. Som det framkom på høringen, foreslår regjeringa en opptjeningsprosent på 6,3 pst. av inntekt opp til 12G. 12G utgjør nå ca. 1,2 mill. kr. Det er et lønnsnivå langt over det som er vanlig for sjøfolk, og en slik innretning vil favorisere de høytlønte. Norsk Sjømannsforbund viser i sin høringsuttalelse til at hovedtyngden av sjøfolk har en lønn mellom 6G og 8G. For underordnede ligger nivået et sted mellom 4G og 7G, mens veldig få har en lønn som overstiger 10G. De ansattes organisasjoner ønsker derfor økt opptjeningsprosent og lavere tak, på henholdsvis 7,5 pst. og 7,1G. Arbeiderpartiet er enig i at det gir ordningen en bedre og mer rettferdig omfordelingsprofil, og støtter det forslaget.

Den siste urettferdigheten gjelder dem som er medlemmer i ordningen og er 50 år eller eldre når ny ordning trer i kraft. Her foreslår regjeringa at de skal fortsette å følge dagens regelverk, men det kan gi noen helt urimelige utslag. Dette er personer som kan ha mange år igjen i yrkeslivet, men stenges altså ute fra den nye pensjonsordningen. Noen av dem kan på grunn av kort fartstid faktisk oppleve at nyansatte på samme alder kan få en langt bedre pensjon enn dem. Denne urettferdigheten lar seg enkelt rette opp ved at de som er 50 år eller eldre, kan velge om de vil følge gammel eller ny ordning.

Jeg tar opp de forslagene som Arbeiderpartiet står inne i.

Presidenten: Representanten Lise Christoffersen har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:47:33]: Departementets forslag bygger på NOU 2014: 17, Pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs. Det som skjedde da, var at de tre sjømannsorganisasjonene – Norsk Sjømannsforbund, Norsk Sjøoffisersforbund og Det norske maski-

nistforbund – gikk inn for et mindretallsforslag med en høyere opptjeningsprosent og et lavere tak, som Lise Christoffersen har begrunnet på en god måte. Opptjeningsprosenten som Senterpartiet støtter, og som er lik det Arbeiderpartiet går inn for, er høyere – ikke 6,3 pst., som regjeringa og flertallet foreslår, men 7,5 pst. – men en har samtidig et lavere tak, fra 12G til 7,1G. Vi vet at 1G er om lag 100 000 kr, slik at 12G, som representanten Lise Christoffersen sa, vil innebære 1,2 mill. kr. Det er svært få som kommer borti det høye nivået.

Når de tre organisasjonene gikk inn for det forslaget, som Senterpartiet støtter, var deres argumentasjon at det ville gi en større omfordeling, være mer rettferdig og bli lettere akseptert av hovedtyngden av dem som arbeider til sjøs. Det er for Senterpartiet avgjørende og viktige argumenter, som vi slutter oss til. Derfor slutter vi oss til mindretallet og har merknader og forslag sammen med Arbeiderpartiet og SV i saken.

Vi er også enig i at en må kunne velge gammel ordning. Vi har derfor, sammen med de samme partiene, forslag om at § 30 i loven skal lyde:

«Arbeidstakere som på tidspunktet for ikrafttredelse av kapitlet har fylt 50 år, kan velge om de vil fortsette opptjening etter reglene i kapittel III eller kapittel X.»

Solfrid Lerbrekk (SV) [10:49:39]: Eg skal ikkje bruka særleg lang tid på å gjera greie for opposisjonens syn, som me i SV står inne i i denne saka. Det er veldig klart gjort greie for både i merknader og av tidlegare talarar. Eg vil berre kommentera at det òg er barnetillegg i den gamle pensjonsordninga, som er teke vekk. Det er ikkje særleg omtalt. Det er ikkje noko SV er for, men me har valt å setja våre krefter inn på det forslaget som føreligg i saka, for det er viktigare. Men me hadde ikkje gjort alt det resterande på same måten sjølve.

Statsråd Anniken Hauglie [10:50:45]: I proposisjonen som behandles i dag, legger regjeringa fram forslag til endringer i lov om pensjonstrygd for sjømenn.

Pensjonstrygden for sjømenn er en pliktig pensjonsordning for arbeidstakere om bord på norske skip. Det finansieres løpende av arbeidstakerne og arbeidsgiverne, og ordningen har en statlig garanti. Loven ble vedtatt i 1948 og har senere vært endret flere ganger.

I forbindelse med pensjonsreformen for ti år siden ble det varslet at det var nødvendig å se nærmere på lov om pensjonstrygd for sjømenn. Ved kgl.res. av 19. april 2013 ble det nedsatt et utvalg som avga innstilling NOU 2014: 17, ny pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs.

Forslaget i proposisjonen bygger på sjømannspensjonsutvalgets innstilling. Det gir en modernisert og forenklet pensjonsordning, godt tilpasset pensjonsreformen og tjenestepensjonsordningene i privat sektor.

Forslaget er beregnet til å være kostnadsnøytralt for partene i ordningen samlet sett og vil ikke innebære økte utgifter for staten. Statsgarantien videreføres.

Sjømannspensjonstrygden legges nå om fra å være en kvalifikasjons- og tidligpensjonsordning i perioden mellom 60 og 67 år til en tilleggspensjonsordning i et visst antall år. Mange av dagens kvalifikasjonskrav endres og sikrer at en vesentlig større andel av medlemmene får rett til pensjon. I dag har 75 pst. av alle som betaler premie, ikke rett til pensjon. Opptjeningstiden for rett til pensjon reduseres fra dagens 12,5 år til 3 år.

Ny ordning innebærer en årlig opptjening, alleårsmodell, til en pensjonsbeholdning med en opptjenings-sats i prosent av egen inntekt opp til et tak på 12G. Dette er i tråd med øvrige offentlige og private tjenestepensjonsordninger.

Uttaksreglene bygger på nøytrale prinsipper, dvs. at pensjonsbeholdningen legges til grunn for beregning av årlig pensjon uansett uttakstidspunkt. Pensjonen avkortes mot uføretrygd og arbeidsavklaringspenger fra folketrygden. Det er ingen samordning med andre ytelser.

Finansieringsmodellen videreføres, dvs. at pensjonsutgiftene finansieres løpende. Overskudd legges til et reguleringsfond, og underskudd dekkes av fondet. Arbeidstakers pensjonsavgift beregnes av inntekt opp til 12G. Arbeidsgivers pensjonsavgift beregnes av all inntekt arbeidstaker har, som i dag.

Ny ordning vil gjelde for dem som tilsettes etter at loven er trådt i kraft, og for dem som på det tidspunktet ikke har fylt 50 år. Arbeidstakere som på ikrafttredelsestidspunktet har fylt 50 år, fortsetter på dagens ordning.

Forslaget gir sterkere arbeidsinsentiver og legger til rette for bedre mobilitet mellom sjøfartsnæringen og andre næringer. Den nye ordningen gir pensjonsmessig uttelling for alle år arbeidstakeren står i arbeid, også etter første mulige alder for uttak av pensjon.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Lise Christoffersen (A) [10:53:57]: Jeg har lyst til å stille statsråden et spørsmål som gjelder dem som er 50 år og eldre når ny ordning trer i kraft.

Pensjonstrygden for sjømenn har tall som viser antall sjøfolk over 50 år per i dag som fortsatt seiler og ikke har tatt ut pensjon. Det er så pass mange som 7 798, altså nesten 8 000 personer. Av dem er 6 530 mellom 50 og 60 år, og 1 268 er over 60 år.

Jeg lurer på om statsråden virkelig mener det er rettferdig at opptil 8 000 sjøfolk faktisk kan risikere å havne i en situasjon hvor folk som er ansatt etter dem, men som er like gamle, og som kanskje til og med jobber i kortere tid enn dem, får en høyere pensjon enn det de som allerede er i tjeneste, kan få, etter gammel ordning.

Statsråd Anniken Hauglie [10:54:58]: Jeg forstår at spørsmålet blir stilt.

Utfordringen med å kunne gi den valgfriheten som man isolert sett skulle ønske at man kunne gi, er at det vil gi betydelige administrative utfordringer knyttet til informasjon om reglene for håndtering av kryssende muligheter for pensjonsopptjening i de to ulike systemene, og derav forskjellige avvikssystemer, både for arbeidstakere og arbeidsgivere. Det vil også være konverteringsproblemer.

Det som har vært vanlig hittil i forbindelse med omlegging av de ulike ordningene, har vært at man har holdt utenom dem som har ti år eller kortere igjen; de blir i gammel ordning. Sånn sett fortsetter vi den praksisen også ved omlegging av denne ordningen.

Lise Christoffersen (A) [10:55:41]: Jeg takker for svaret og registrerer at administrasjonen er viktigere enn de framtidige pensjonistene.

Jeg har lyst til å stille et spørsmål knyttet til det som saksordføreren på vegne av regjeringspartiene sa i sitt innlegg: at det valget som regjeringa har landet på, 12G og 6,3 pst., gir den beste sammenhengen mellom det en betaler inn, og det en får ut.

Er statsråden enig i den påstanden, eller er statsråden mer enig med de ansattes organisasjoner, som viser til at deres forslag faktisk gir en mer rettferdig fordelingsprofil, fordi det tar hensyn til den store mengden av sjøfolk på vanlige lønninger?

Statsråd Anniken Hauglie [10:56:30]: Det er ikke en entydig tilbakemelding på det fra arbeidstakernes organisasjoner. Som man ser av høringsuttalelsene, er det også store arbeidstakerorganisasjoner som ikke har noen innvendinger mot å følge flertallets innstilling. I de andre tjenestepensjonsordningene som vi har, er det 12G som legges til grunn, så sånn sett blir denne ordningen lik de andre ordningene. Jeg mener at det vil styrke arbeidsincentivene, og det vil også gi større sammenheng mellom det man tjener og betaler inn, og det man får ut i pensjon.

Så er det ikke riktig at det er av hensyn til administrasjonen at vi foreslår dette. Det er mange grunner til det – også at det vil gi både uoversiktlig og uforutsigbar pensjonssituasjon for den enkelte. Det er mange ulike årsaker til at det ville bli veldig komplisert og uoversiktlig for alle parter.

Lise Christoffersen (A) [10:57:21]: Jeg takker for svaret.

Det er et helt legitimt standpunkt å ha at en legger mer vekt på de høytløntes pensjonsrettigheter enn på rettighetene til dem som har lavere lønninger. Arbeiderpartiet er ikke enig i et sånt utgangspunkt.

Jeg bet meg merke i at statsråden sa at det å favorisere dem med de høyeste lønningene, er med på å styrke arbeidsincentivene. Det vil jeg gjerne ha en litt tydeligere forklaring på, for det ble litt vanskelig for meg å forstå. Det burde vel vært omvendt – at hvis den store mengden av sjøfolk hadde fått bedre pensjonsrettigheter enn det statsråden legger opp til, ville det styrket arbeidsincentivene, ikke det motsatte.

Nils T. Bjørke hadde her teke over presidentplassen.

Statsråd Anniken Hauglie [10:58:06]: Den omleggingen vi nå gjør, er en viktig og riktig omlegging, nettopp for å sørge for at veldig mange av dem som er en del av ordningen, faktisk også får pensjon. De fleste i dag får ikke pensjon. De betaler inn uten å få noe ut igjen. Nå sørger vi for at 100 pst. får pensjon. Tidligere var det 75 pst. som ikke gjorde det.

Jeg mener det er riktig at man skal legge 12G til grunn, fordi man da også vil få uttelling for en større del av inntekten. Veldig mange ville fått mindre opptjening med mindretallets forslag.

Jeg synes også det er et argument at man nå gjør denne ordningen lik andre ordninger som er lagt om. Det blir en bedre sammenheng mellom de ulike pensjonsordningene. Det vil også bedre og fremme mobiliteten mellom de ulike sektorene, og det mener jeg er et selvstendig poeng. Jo likere ordningene er, jo enklere vil de også bli.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 4.

Referanse til votering

Dermed er dagens kart ferdigdebattert. Stortinget tek no pause, og i samsvar med den annonserte dagsordenen vert det votering kl. 14.

Stortinget tok pause i forhandlingane kl. 10.59.

Stortinget tok opp att forhandlingane kl. 14.

President: Magne Rommetveit

Votering

Presidenten: Stortinget er då klar til å gå til votering.

Votering i sak nr. 1, debattert 7. november 2019

Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i skatteloven og merverdiavgiftsloven (lovfesting av en gene-

rell omgåelsesregel) (Innst. 24 L (2019-2020), jf. Prop. 98 L (2018-2019))

Presidenten: Under debatten har Sigbjørn Gjelsvik sett fram eit forslag på vegner av Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa i framtidige proposisjonar som kan har verknader for konkurransesituasjonen til norsk næringsliv, og elles der det er relevant, gjere ei vurdering av om framlegget er i norske interesser og inkludere dette i kapitlet «Økonomiske og administrative konsekvensar».

Raudt har varsla støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget frå Senterpartiet vart med 88 mot 14 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 14.03.03)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

lover:

A.

L o v

om endringer i skatteloven

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

Overskriften til kapittel 13 skal lyde:

Interessefelleskap og omgåelse

Ny § 13-2 skal lyde:

§ 13-2 *Omgåelse*

(1) Ved omgåelse kan skattlegging gjennomføres etter denne paragraf.

(2) En omgåelse foreligger når det er foretatt en disposisjon eller flere sammenhengende disposisjoner som

- a) tilsier at hovedformålet var å oppnå en skattefordel, og
- b) etter en totalvurdering ikke kan legges til grunn for beskatningen, jf. tredje ledd.

(3) Ved totalvurderingen skal det blant annet legges vekt på følgende:

- a) forretningsmessig egenverdi og andre virkninger av disposisjonen enn skattefordeler i Norge eller i utlandet,
- b) skattefordelens størrelse og graden av skatteformål,

- c) om disposisjonen er en uhensiktsmessig vei frem til det økonomiske formål med disposisjonen,
- d) om samme resultat kunne vært oppnådd på en måte som ikke rammes av denne paragraf,
- e) de aktuelle skattereglenes retts tekniske utforming, herunder om en regel er skarpt avgrenset tidsmessig, kvantitativt eller på annen måte,
- f) om skatteregler er utnyttet i strid med sitt formål eller grunnleggende skatterettslige hensyn.

(4) Skattlegging etter denne paragraf skal finne sted som om disposisjonen eller disposisjonene var gjennomført på en måte som reflekterer det økonomiske innholdet.

(5) Hvis skattlegging på grunnlag av disposisjonens økonomiske innhold ikke lar seg gjennomføre, kan skattlegging skje ved analogisk anvendelse av aktuelle skatteregler som er ufordelaktige for skattyteren, eller ved innskrenkende tolkning av aktuelle skatteregler som er fordelaktige for skattyteren.

(6) Skattlegging etter fjerde og femte ledd gjennomføres bare så langt det er nødvendig for å hindre at det oppnås en slik skattefordel som omtalt i annet ledd.

(7) Denne paragraf får også anvendelse for trygdeavgift, arbeidsgiveravgift og finansskatt.

Ny § 13-3 skal lyde:

§ 13-3 Bortfall eller oppgjør av generelle skatteposisjoner ved skattemotiverte transaksjoner

Denne paragraf gjelder selskap eller sammenslutning som nevnt i § 2-2 første og annet ledd, og som har skatteposisjon uten tilknytning til eiendel eller gjeldspost. Dette omfatter blant annet skatteposisjoner som underskudd, tom positiv saldo og saldo på gevinst- og tapskonto. Når slikt selskap mv. er part i omorganisering etter kapittel 11 eller får endret eierforhold som følge av slik omorganisering eller annen transaksjon, og det er sannsynlig at utnyttelse av den generelle skatteposisjonen er det overveiende motiv for transaksjonen, skal skatteposisjonen

- a) falle bort dersom den representerer en skattefordel, eller
- b) inntektsføres uten rett til avregning mot underskudd dersom den representerer en skatteforpliktelse. *Inntektsføringen kan heller ikke danne grunnlag for konsernbidrag.*

§ 14-90 med deloverskrift oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks, med virkning fra 1. januar 2020.

B.

L o v

om endringer i merverdiavgiftsloven

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

Kapittel 12 skal lyde:

Kapittel 12 Omgåelse

§ 12-1 Omgåelse

Skatteloven § 13-2 får tilsvarende anvendelse for merverdiavgift.

II

Endringene under I trer i kraft 1. januar 2020.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det vert votert over overskrifta til lovene og lovene i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lovene i det heile vart samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaka vil verta førte opp til andre gongs handsaming i eit seinare møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 2, debattert 7. november 2019

Innstilling fra finanskomiteen om Samtykke til å sette i kraft en protokoll til endring av skatteavtalen mellom Norge og Sveits (Innst. 26 S (2019-2020), jf. Prop. 138 S (2018-2019))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Stortinget samtykker til å sette i kraft en protokoll til endring av skatteavtalen mellom Norge og Sveits, undertegnet i Oslo 20. juni 2019.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 3, debattert 7. november 2019

Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sigbjørn Gjelsvik, Geir Pollestad og Per Olaf Lundteigen om å styrke kontantenes stilling (Innst. 25 L (2019-2020), jf. Dokument 8:147 L (2018-2019))

Presidenten: Under debatten er det sett fram i alt fire forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Ingrid Heggø på vegner av Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet Dei Grøne og Raudt
  - forslag nr. 2, frå Sigbjørn Gjelsvik på vegner av Senterpartiet
  - forslag nr. 3 og 4, frå Solveig Skaugvoll Foss på vegner av Sosialistisk Venstreparti og Raudt
- Det vert først votert over forslaga nr. 3 og 4, frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt.

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen intensivere arbeidet med å styrke den offentlige produksjonen av betalingsmidler og opprette et digitalt tvungent betalingsmiddel for publikum, utstedt av Norges Bank».

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for digitale konto- og betalingsløsninger levert av det offentlige, og om blokkjedeteknologi kan være egnet i den forbindelse.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 93 mot 8 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 14.04.49)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 1, frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet Dei Grøne og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede kontantenes rolle og stilling, herunder vurdere retten til å betale kontant sett opp mot næringsaktørers ønske om å opptre kontantfritt, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet Dei Grøne og Raudt vart med 64 mot 37 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 14.05.25)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Dokument 8:147 L (2018–2019) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sigbjørn Gjelsvik, Geir Pollestad og Per Olaf Lundteigen om å styrke kontantenes stilling – vedtas ikke.

Presidenten: Det vert votert alternativt mellom tilrådinga frå komiteen og forslag nr. 2, frå Senterpartiet. Forslaget lyder:

«I

I lov 25 juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven) gjøres følgende endringer:

§ 38 tredje ledd skal lyde:

(3) En forbruker har alltid rett til å foreta oppgjør med tvungne betalingsmidler hos betalingsmottakeren, *inkludert i alle betalingsmottakerens filialer, i salgsvogner, om bord på eller helt i nærheten av påstigningsstedet til transportmidler samt på andre tilsvarende steder. Retten er ufravikelig unntatt for beløp som overstiger beløpsgrensene i hvitvaskingsloven § 5 første ledd.*

§ 91 første ledd første punktum skal lyde:

Den som overtrer § 14, § 38 tredje ledd, § 55 annet ledd eller § 46, straffes med bøter eller under særlig skjerpene omstendigheter med fengsel inntil tre måneder.

II

Loven trer i kraft straks.»

Voteringstavlene viste at ved alternativ votering mellom tilrådinga frå komiteen og forslaget frå Senterpartiet hadde 84 representantar røysta for tilrådinga og 11 representantar hadde røysta for forslaget.

(Voteringsutskrift kl. 14.06.30)

Presidenten: Etersom fleire i salen har røysta feil, tek me voteringa på nytt.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom tilrådinga frå komiteen og forslaget frå Senterpartiet vart tilrådinga vedteken med 90 mot 11 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 14.06.35)

Votering i sak nr. 4, debattert 7. november 2019

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømann m.m. (ny pensjonsordning) (Innst. 22 L (2019-2020), jf. Prop. 118 L (2018-2019))

Presidenten: Under debatten er det sett fram to forslag frå Lise Christoffersen på vegner av Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Det vert først votert over forslag nr. 2. Forslaget lyder:

«I lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn gjøres følgende endringer:

§ 30 andre ledd skal lyde:

Arbeidstakere som på tidspunktet for ikrafttredelse av kapitlet har fylt 50 år, kan velge om de vil fortsette opptjening etter reglene i kapittel III eller kapittel X.»

Miljøpartiet Dei Grøne og Raudt har varsla støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vart med 53 mot 48 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 14.07.33)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

l o v

om endringer i lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn m.m. (ny pensjonsordning)

I

I lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs

§ 8 første ledd bokstav a og b skal lyde:

- a) avgift på arbeidstakere, jf. § 9 og § 40,
- b) avgift på rederier, jf. § 11 og § 41,

Nytt kapittel X skal lyde:

Kapittel X Alderspension etter nye regler

§ 30 *Hvem kapitlet gjelder for*

Kapitlet her omfatter arbeidstakere som ansettes etter at kapitlet har trådt i kraft og arbeidstakere som på tidspunktet for ikrafttredelsen ikke har fylt 50 år.

§ 31 *Forholdet til de øvrige kapitlene i loven*

Loven for øvrig gjelder så langt noe annet ikke følger av kapitlet her.

Kapittel VI og IX og § 24 nr. 3 gjelder ikke.

Kapittel V gjelder med de unntak som følger av §§ 40 og 41.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføringen av kapitlet her.

§ 32 *Opptjeningstid*

Rett til alderspension har arbeidstakere med minst 3 års opptjeningstid.

Med opptjeningstid menes tjenestetid som det er betalt avgift for. Som opptjeningstid regnes også tjenestetid på andre EØS-lands skip.

§ 33 *Pensjonsbeholdning – opptjening og beregning av alderspension*

Den årlige pensjonen beregnes ut fra en opparbeidet pensjonsbeholdning.

Pensjonsbeholdningen bygges opp ved summen av årlig pensjonsopptjening, som utgjør 6,3 prosent av arbeidstakerens bruttoinntekt om bord.

For arbeidstakere som er ansatt om bord på fartøy som driver fiske og fangst, utgjør årlig pensjonsopptjening 6,3 prosent av bruttoinntekt om bord, forskudd på lott og lottoppgjør.

Det gis pensjonsopptjening etter andre og tredje ledd frem til og med måneden arbeidstakeren fyller 70 år.

Inntekt opp til 12 ganger grunnbeløpet gir pensjonsopptjening. Opptjeningen skjer fortløpende, slik at endringer får effekt fra virkningstidspunktet.

Inntekt fra tjenestetid som nevnt i § 32 andre ledd andre punktum gir ikke grunnlag for pensjonsopptjening.

§ 34 *Regulering av pensjonsbeholdning og alderspension*

Pensjonsopptjeningen for et kalenderår oppreguleres med lønnsveksten og tilføres pensjonsbeholdningen fortløpende.

Pensjonsbeholdningen reguleres årlig i samsvar med lønnsveksten.

Pensjon under utbetaling reguleres med lønnsveksten fratrukket 0,75 prosent.

Regulering etter andre og tredje ledd skjer årlig med virkning fra 1. mai, og det benyttes de reguleringsfaktorene Kongen fastsetter etter folketrygdloven § 20-18 åttende ledd. Ved første regulering etter uttak skal pensjonen reguleres etter tredje ledd ut fra når på året pensjonen tas ut.

§ 35 *Uttak av alderspension*

Pensjonen kan tas ut i perioden fra arbeidstakeren fyller 62 år til og med den måneden arbeidstakeren fyller 70 år. Den kan ikke tas ut delvis.

Pensjonen kan utbetales fra arbeidstakeren fyller 62 år til fylte 80 år, men ikke over en kortere periode enn 7 år. Den valgte utbetalingsperioden kan ikke endres.

Den årlige pensjonen på uttakstidspunktet er pensjonsbeholdningen dividert med antall år utbetalingsperioden skal vare. Det ytes ikke barnetillegg eller pensjonstillegg.

Ved uttak av pensjon skal pensjonsopptjening etter kapitlet her som tilføres pensjonsbeholdningen etter uttak, regnes om til årlig pensjon og legges til pensjonen som allerede er tatt ut. Slike omregninger foretas med virkning fra 1. mai året etter. Omregningen av pensjon på grunnlag av opptjening etter pensjonsuttak, gjelder til og med det året arbeidstakeren fyller 70 år.

Dersom pensjonsbeholdningen på uttakstidspunktet er mindre enn 28 prosent av folketrygdens grunnbeløp, utbetales den som et engangsbeløp.

§ 36 Alderspensjon og uføreytelser fra folketrygden

Den som i hele eller deler av perioden mellom fylte 62 og 67 år mottar arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden etter en uføregrad på 100 prosent, har ikke samtidig rett til pensjon.

Den som i hele eller deler av perioden mellom fylte 62 og 67 år mottar arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden etter en uføregrad mindre enn 100 prosent, har samtidig rett til en forholdsmessig del av pensjonen som svarer til differansen mellom 100 prosent og uføregraden.

Ved fylte 67 år fastsettes en restpensjonsbeholdning som tar hensyn til tid med uføretrygd og arbeidsavklaringspenger før fylte 67 år. Restbeholdningen tar utgangspunkt i beholdningen etter § 33 andre ledd og avkortes forholdsmessig for tiden med mottak av uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger i perioden mellom fylte 62 og 67 år og gjennomsnittlig uføregrad. Restbeholdningen utgjør den avkortede beholdningen fratrukket allerede utbetalt pensjon, målt i grunnbeløp. Restbeholdningen fordeles på gjenstående utbetalingsperiode.

§ 37 Opphør av retten til pensjonsbeholdningen

Retten til pensjonsbeholdningen opphører ved arbeidstakerens død.

§ 38 Konvertering av opptjening etter kapittel III

Arbeidstakere som har fartstid etter kapittel III, kan legge denne tiden sammen med opptjeningstid etter kapitlet her for å oppfylle kravene i kapittel III til fartstid og for å kvalifisere til pensjon fra en gitt alder.

Når vilkårene i første ledd er oppfylt, skal opptjeningen etter kapittel III tilføres pensjonsbeholdningen

når arbeidstakeren fyller 62 år. Utbetalingen skjer etter kapitlet her.

Verdien av rettighetene beregnes etter kapittel III.

Den samlede pensjonsbeholdningen ved fylte 62 år skal minst utgjøre årlig pensjon etter kapittel III, basert på fartstid før overgangstidspunktet og multiplisert med antall år vedkommende ville fått pensjon etter kapittel III.

§ 39 Utbetaling av alderspensjon

Alderspensjon gis tidligst fra og med måneden etter den måneden melding om uttak av pensjon blir gitt, likevel tidligst fra og med måneden etter fylte 62 år. Ved dødsfall løper den fastsatte nettoppensjonen ut måneden etter vedkommendes død.

Dersom pensjonen ikke er tatt ut innen arbeidstakeren fyller 70 år, utbetales pensjonen i 7 år fra og med måneden etter fylte 70 år.

Pensjon utbetales etterskuddsvis hver måned. Terminbeløp avrundes til nærmeste hele krone.

Pensjon utbetales til den berettigede, men kan, når særlige grunner tilsier det, utbetales til andre enn den berettigede.

§ 40 Arbeidstakeravgift til dekning av utgiftene til lovens ytelser og til pensjonsordningens administrasjon

Arbeidstakere skal betale i avgift et beløp som utgjør 1,7 prosent av bruttoinntekt om bord.

Arbeidstakere som er ansatt om bord på fartøy som driver fiske og fangst, skal betale i avgift et beløp som utgjør 1,7 prosent av bruttoinntekt om bord, forskudd på lott og lottoppgjør.

Avgifter skal beregnes per kalendermåned. Inntekt opp til 12 ganger grunnbeløpet er avgiftspliktig. Avgiftsplikten gjelder til og med den måneden arbeidstakeren fyller 70 år.

Rederiet er ansvarlig for arbeidstakeravgiften for enhver arbeidstaker om bord og innbetalingen av den, og har rett til å trekke den fra ved lønnsoppgjør, forskudd på lott og lottoppgjør. Unnlater rederiet dette, kan avgiften ikke kreves hos arbeidstakeren når det har gått 3 måneder fra oppgjøret.

Under sykdom som nevnt i § 1 nr. 3 er den som utbetaler sykepenger etter folketrygdloven kapittel 8, ansvarlig for arbeidstakerens avgift og kan trekke den fra i sykepengene etter reglene i fjerde ledd.

§ 41 Rederiavgift til dekning av utgiftene til lovens ytelser og til pensjonsordningens administrasjon

Rederiet skal betale i avgift et beløp som utgjør 3,3 prosent av arbeidstakerens bruttoinntekt om bord, herunder av hyre mv. som nevnt i § 1 nr. 3 bokstav a, og av

sykepenger som nevnt i § 1 nr. 3 bokstav b, som rederiet plikter å betale.

Dersom arbeidstakeren er ansatt om bord på fartøy som driver fiske og fangst, skal avgiften være et beløp som utgjør 3,3 prosent av bruttoinntekt om bord, forskudd på lott og lottoppgjør.

Avgifter skal beregnes per kalendermåned. Avgiftsplikten gjelder til og med den måneden arbeidstakeren fyller 70 år.

§ 42 Samordning

Lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser gjelder ikke for pensjoner etter kapitlet her.

Nåværende kapittel X blir nytt kapittel XI.

Nåværende § 30 blir ny § 43.

II

I lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere skal § 6 andre ledd lyde:

For den som har minst 52 premieuker, kan opptjente pensjongivende farts måneder *etter kapittel II og opptjeningsstid etter kapittel X* i lov 3. desember 1948 nr. 7 om *pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs* medregnes for å nå opp i minstekravet på 750 premieuker.

III

Loven trer i kraft fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de forskjellige bestemmelsene skal tre i kraft til ulik tid.

Presidenten: Det vert først votert over § 35 andre ledd siste punktum.

Raudt har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 96 røyster mot 1 røyst.

(Voteringsutskrift kl. 14.08.07)

Presidenten: Det vert vidare votert alternativt mellom § 33 i tilrådinga og forslag nr. 1, frå Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn gjøres følgende endringer:

§ 33 skal lyde:

§ 33 *Pensjonsbeholdning – opptjening og beregning av alderspensjon*

Den årlige pensjonen beregnes ut fra en opparbeidet pensjonsbeholdning.

Pensjonsbeholdningen bygges opp ved summen av årlig pensjonsopptjening, som utgjør 7,5 prosent av arbeidstakerens bruttoinntekt om bord.

For arbeidstakere som er ansatt om bord på fartøy som driver fiske og fangst, utgjør årlig pensjonsopptjening 7,5 prosent av bruttoinntekt om bord, forskudd på lott og lottoppgjør.

Det gis pensjonsopptjening etter andre og tredje ledd frem til og med måneden arbeidstakeren fyller 70 år.

Inntekt opp til 7,1 ganger grunnbeløpet gir pensjonsopptjening. Opptjeningen skjer fortløpende, slik at endringer får effekt fra virkningstidspunktet.

Inntekt fra tjenestetid som nevnt i § 32 andre ledd andre punktum gir ikke grunnlag for pensjonsopptjening».

Miljøpartiet Dei Grøne og Raudt har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom tilrådinga frå komiteen til § 33 og forslag nr. 1 frå Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vart tilrådinga vedteken med 53 mot 48 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 14.08.50)

Presidenten: Det vert så votert over resten av romartala og paragrafane i tilrådinga.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det vert så votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil verta ført opp til andre gongs handsaming i eit seinare møte i Stortinget.

Sak nr. 5 [14:09:28]

Referat

1. (46) Redegjørelse av arbeids- og sosialministeren om praktiseringen av EUs trygdeforordning 883/2004 artikkel 21

Samr.: Vert send kontroll- og konstitusjonskomiteen, jf. forretningsordenen § 45 første ledd bokstav b.

2. (47) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Arne Nævra, Lars Haltbrekken, Torgeir Knag Fylkesnes og Solfrid Lerbrekk om regulering av cruisenæringen (Dokument 8:9 S (2019-2020)).
Samr.: Vert sendt næringskomiteen, som legg sitt utkast til tilråding fram for energi- og miljøkomiteen og transport- og kommunikasjonskomiteen til fråsegn før tilråding vert lagd fram.
3. (48) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Arne Nævra, Torgeir Knag Fylkesnes og Lars Haltbrekken om styrket dyrevelferd (Dokument 8:10 S (2019-2020))
Samr.: Vert sendt næringskomiteen.
- Presidenten:** Dermed er dagens kart ferdighandsama. Ber nokon om ordet før møtet vert heva? – Møtet er heva.

Møtet heva kl. 14.10.

